

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE

A R R E S T

Nr. 94.936 van 24 april 2001

A. 98.652/XIII-1987

In zake : 1. **MOUSSEBOIS** Marie,
 2. **FABRY** Marcel,
 3. **REMACLE** Paul,

die allen woonplaats hebben gekozen bij
Mr. Alain LEBRUN, advocaat,
rue du Ruisseau 55
4000 Luik,

tegen :

het Waals Gewest,
vertegenwoordigd door zijn Regering,

dat woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Pierre LAMBERT, advocaat,
Defrélaan 19
1180 Brussel.

Tussenkomende partij :

de coöperatieve vennootschap
"Association Intercommunale d'Équipement
Économique de la Province de Luxembourg",
afgekort als "IDELUX",

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Philippe LEVERT, advocaat,
Louizalaan 149/21
1050 Brussel.

**DE VOORZITTER VAN DE XIIIe KAMER,
RECHTSPREKEND IN KORT GEDING,**

Gezien de vordering die Marie MOUSSEBOIS, Marcel FABRY en Paul REMACLE op 22 december 2000 hebben ingesteld om de schorsing van de tenuitvoerlegging te verkrijgen van de bouwvergunning die aan de coöperatieve vennootschap "Association intercommunale d'équipement économique de la province de Luxembourg, afgekort als 'IDELUX'", op 3 oktober 2000 is afgegeven door de

gemachtigde ambtenaar van de directie Aarlen van het directoraat-generaal ruimtelijke ordening, stedenbouw en huisvesting, waarbij toestemming wordt verleend voor het bouwen van een bezoekerspaviljoen en de aanleg van een "recreatie- en leerbos" te Dochamps (gemeente Manhay), op een perceel kadastraal bekend sectie B, nr. 80d;

Gezien de vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen en tot het opleggen van een dwangsom, die dezelfde verzoekers gelijktijdig hebben ingesteld;

Gezien het op dezelfde dag ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekers de nietigverklaring van dezelfde handeling vorderen;

Gezien het op 13 februari 2001 ingediende verzoekschrift, waarbij de coöperatieve vennootschap "Association intercommunale d'équipement économique de la province de Luxembourg, afgekort als 'IDELUX'", vraagt als tussenkomende partij te mogen optreden in het kort geding;

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier van de verwerende partij;

Gezien het verslag van de heer NEURAY, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 27 maart 2001, waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 23 april 2001 om 9.30 uur;

Gelet op de kennisgeving, aan de partijen, van het verslag en van de beschikking tot bepaling van de rechtsdag;

Gehoord het verslag van de heer LEROY, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. A. LEBRUN, advocaat, die voor de verzoekers verschijnt, van Mr. M. JOASSART, loco Mr. P. LAMBERT, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt, en van Mr. Ph. LEVERT, advocaat, die voor de tussenkomende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer NEURAY, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van de vordering tot schorsing en van de vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen :

Op 17 december 1999 heeft IDELUX een bouwaanvraag ingediend die ertoe strekt een bezoekerspaviljoen in te richten en een "recreatie- en leerbos" aan te leggen in het voormalige safaripark van Dochamps, op het grondgebied van de gemeente Manhay. De eerste bedoeling van de geplande activiteit zou erin bestaan het publiek gevoelig te maken voor milieubescherming door het bosmilieu te bestuderen. Daartoe zou een bezoekerspaviljoen met conciërgewoning moeten worden gebouwd en een "didactisch parcours" moeten worden aangelegd met als thema het bos, zijn fauna en zijn flora. Het project voorziet voorts in het slopen van inrichtingen van het voormalige safaripark die niet meer worden gebruikt. De oppervlakte die door het recreatie- en leerbos in beslag wordt genomen, zou volgens de stukken waarvan de aanvraag vergezeld gaat 9,2 hectare groot zijn, maar de verzoekers betogen dat ze op zijn minst 12 hectare groot is.

In het voorafgaand milieu-effectrapport wordt het aantal bezoekers op 30.000 per jaar geraamd, met een maximum van 60.000 per jaar, wat zou overeenkomen met gemiddeld 80 voertuigen per dag tijdens de zomerperiode.

Op de plaats zou er een waterwininstallatie worden geplaatst om de inrichtingen van water te voorzien. Het afvalwater zou in een waterzuiveringsstation behandeld worden.

Volgens het gewestplan van Marche-en-Famenne - La Roche-en-Ardenne, dat op 26 maart 1987 door de Gewestexecutieve is goedgekeurd, ligt de plaats in kwestie in bosgebied.

Aangezien het project een afwijking vereist van artikel 36 van het Waals Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium (WWROSP), welk artikel bepaalt welke handelingen en werkzaamheden in de bewuste zone toegestaan zijn, is van 26 januari tot 11 februari 2000 een eerste openbaar onderzoek gehouden.

Op zijn vergadering van 20 april 2000 heeft het college van burgemeester en schepenen het beheer van het aan te leggen park toevertrouwd aan de naamloze vennootschap TOURISM MANAGEMENT.

De dag daarop is door de gemachtigde ambtenaar een eerste stedenbouwkundige vergunning afgegeven. De verzoekers hebben bij verzoekschriften van 14 juni 2000 de nietigverklaring en de schorsing van de tenuitvoerlegging van die vergunning gevorderd en gevraagd dat voorlopige maatregelen worden bevolen. De aldus bestreden handeling is op 26 juni 2000 ingetrokken op de grond dat bij het openbaar onderzoek onregelmatigheden zouden zijn begaan en dat de gemeenteraad zich niet had uitgesproken over de kwestie van de wegen.

Van 30 juni tot 15 juli 2000 is een nieuw onderzoek gehouden, dat geleid heeft tot honderd zesendertig bezwaren (waaronder een standaardbrief die door honderd eenendertig personen is ondertekend). Daarin wordt vooral de nadruk gelegd op de noodzaak om omtrent het project een milieu-effectonderzoek uit te voeren, op het aantal bezoekers dat te hoog wordt geacht, op het gevaar voor verontreiniging van het grondwater en op het feit dat de toegangsweg smal is.

Op 20 juli 2000 heeft de gemeentelijke commissie van advies voor ruimtelijke ordening - met vijf stemmen tegen vier - een negatief advies uitgebracht waarin inzonderheid gewezen wordt op vergissingen en tegenstrijdigheden in het milieu-effectrapport. De commissie betreurt voorts dat de oude, nog bestaande inrichtingen van het safaripark niet worden hergebruikt en ze wijst erop dat er onvoldoende sanitaire installaties en faciliteiten voor gehandicapten zijn. In het proces-verbaal staat voorts het volgende vermeld : "Sommige leden van de gemeentelijke commissie van advies voor ruimtelijke ordening wijzen erop dat de hoogte van de loopbrug 17,10 meter bedraagt, terwijl de maximumhoogte van bouwwerken in bosgebied in het ontwerp van gemeentelijke stedenbouwkundige verordening ten hoogste drie meter is. Sommige leden vrezen dat een dermate grote hoogte een grote weerslag zal hebben op het landschap, zelfs op grote afstand gezien". In de conclusie van het advies staat inzonderheid het volgende te lezen : "De hinder die dit project in het dorp Dochamps zal veroorzaken, zal groot zijn en is niet goed onderzocht. De cijfers verschillen van tekst tot tekst en de gevolgen kunnen niet met zekerheid worden ingeschat. Druk verkeer in de rue des Chasseurs Ardennais, die ten hoogste 4,50 meter breed is, kan alleen tot verkeersproblemen leiden".

Op 26 augustus 2000 heeft de gemeenteraad beraadslaagd over de aspecten van het project die betrekking hebben op de aanleg van de openbare wegen. Het college van burgemeester en schepenen heeft tijdens zijn vergadering van 29 augustus 2000 voorgesteld om van het gewestplan af te wijken.

De bestreden beslissing is op 3 oktober 2000 genomen;

Overwegende dat de coöperatieve vennootschap "Association intercommunale d'équipement économique de la province de Luxembourg", afgekort als "IDELUX", bij een op 13 februari 2001 ingediend verzoekschrift vraagt als tussenkomende partij in het kort geding te mogen optreden; dat er grond bestaat dat verzoek in te willigen;

Overwegende dat de tussenkomende partij de ontvankelijkheid van de vordering tot schorsing betwist op de grond dat de verzoekers volgens haar geen belang hebben bij de nietigverklaring van de bestreden handeling;

Overwegende dat de verzoekers hun belang verantwoorden door te verwijzen naar de uiteenzetting die zij van het gevaar voor een moeilijk te herstellen ernstig nadeel geven; dat zij daarop laten volgen dat zij als inwoners van een gehucht belang hebben bij de goede aanleg van dat gehucht en dat volgens het voorafgaand milieu-effectrapport aangetoond is dat "de percelen waar onlangs een kaalslag heeft plaatsgevonden, 'vensters' zijn waardoor een kijkgat vanuit het dorp ontstaat, inzonderheid op bepaalde delen van de toegangsweg", waaruit zij afleiden dat de inwoners van het dorp dus, naast de andere ongemakken, op het bestreden project zullen moeten kijken;

Overwegende dat het gevaar voor een moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat door de verzoekers wordt aangevoerd van drieërlei aard is :

- aanzienlijk drukker verkeer tijdens bepaalde periodes van het jaar met de luchtvervuiling, de lawaaihinder en de gevaren die daarmee gepaard gaan;
- grondwaterwinning, wat in bepaalde periodes ten koste kan gaan van de bevoorrading van het dorp;
- het storen van de wouddieren door, net in het hart van een massief waarin zich onder meer de zwarte ooievaar ophoudt, een hectare bos te rooien en voor menselijke activiteit te zorgen, te weten massatoerisme;

Overwegende dat de verzoekers in Dochamps wonen, een dorp dat hemelsbreed op 1,7 kilometer en via de weg op 3 kilometer van het omstreden project gelegen is; dat dit project geen betrekking heeft op hun onmiddellijke omgeving; dat het uitzicht dat zij hebben op de betrokken plaats, die door het project slechts weinig wordt gewijzigd, hun belang niet kan wettigen;

Overwegende dat het verkeer veroorzaakt door de bezoekers van het project geraamd is op gemiddeld 80 voertuigen per dag in de piekperiodes; dat twee routes naar het project leiden; dat de openbare weg waaraan de verzoekers wonen weliswaar deel uitmaakt van de route die wellicht het meest zal worden gebruikt, maar dat die weg een capaciteit bezit die groot genoeg is om die toename van de verkeersdrukke zonder grote hinder te verwerken; dat het begrip "persoonlijk belang", dat de grondslag voor de ontvankelijkheid van een beroep vormt, zou worden uitgehold indien zou worden aanvaard dat eenieder die woont aan een van de toegangswegen tot een inrichting die een min of meer aanzienlijk aantal bezoekers kan aantrekken, gerechtigd is de vergunningen te bestrijden die afgegeven zijn met het oog op het bouwen of exploiteren van die inrichting;

Overwegende dat het gevaar voor de watervoorziening van het dorp Dochamps geenszins gestaafd is; dat het rooien van een hectare bos in het midden van een uitgestrekt bebost gebied waarin de kappingen plaatsvinden die inherent zijn aan de normale exploitatie ervan, de verzoekers geen nadeel lijkt te kunnen berokkenen;

Overwegende dat het belang van de verzoekers bij het vorderen van de nietigverklaring van de bestreden handeling niet wezenlijk verschilt van het belang van alle inwoners van het dorp; dat hun belang niet voldoende uitgesproken persoonlijk van aard is om op grond daarvan een vordering tot schorsing te kunnen instellen; dat de vordering niet-ontvankelijk is; dat de vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen en tot het opleggen van een dwangsom eveneens niet-ontvankelijk moet worden verklaard,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het verzoek tot tussenkomst in het kort geding, ingediend door de coöperatieve vennootschap "Association intercommunale d'équipement économique de la province de Luxembourg", afgekort als "IDELUX", wordt ingewilligd.

Artikel 2.

De vorderingen tot schorsing, tot het bevelen van voorlopige maatregelen en tot het opleggen van een dwangsom worden afgewezen.

Artikel 3.

De kosten betreffende het verzoek tot tussenkomst, ingediend door de coöperatieve vennootschap "Association intercommunale d'équipement économique de la province de Luxembourg", afgekort als "IDELUX", bepaald op 5.000 frank, komen ten laste van de verzoekers.

De beslissing over de overige kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, rechtsprekend in kort geding, op vierentwintig april tweeduizend en één door :

de Hr.	LEROY,	kamervoorzitter,
Mevr.	MALCORPS,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. LEROY.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.